

*Fietspad Kraaierslaan, gemeente Noordwijkerhout
Een Archeologisch Bureauonderzoek*

V307

Fietspad Kraaierslaan, gemeente Noordwijkerhout

Een Archeologisch Bureauonderzoek

Rapportnummer V307

Projectnummer V06/817

ISSN 1573 - 9406

Status en versie Definitief, 2.0

In opdracht van Gemeente Noordwijk

Samenstelling drs. E.K. Mietes, drs. R. Schrijvers

Redactie drs. W.A.M. Hensing

Plaats en Datum Amersfoort, 30-03-2006

Gecontroleerd door dr. M. Diepeveen-Jansen	d.d. 30-03-2006
Geaccordeerd door drs. R.H.P. Proos	d.d. 09-06-2006

Niets uit dit werk mag worden veeelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of op welke andere wijze dan ook, daaronder mede begrepen gehele of gedeeltelijke bewerking van het werk, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Vestigia b.v.

Inhoudsopgave

1	Samenvatting.....	5
2	Inleiding.....	7
2.1	Algemene gegevens.....	7
2.2	Onderzoeksmethode.....	8
3	Onderzoeksresultaten.....	9
3.1	Bureauonderzoek.....	9
3.1.1	Geologie, geomorfologie en bodemopbouw.....	9
3.1.2	Archeologische en cultuurhistorische waarden.....	11
3.1.3	Verstorende bodemingrepen in het verleden en in de toekomst.....	12
3.2	Archeologische verwachtingen.....	12
4	Conclusies en aanbevelingen.....	13
5	Geraadpleegde literatuur.....	14
6	Afbeeldingen en bijlagen.....	15

1 Samenvatting

In opdracht van de gemeente Noordwijk heeft Vestigia B.V. *Archeologie & cultuurhistorie* een Archeologisch Bureauonderzoek uitgevoerd voor de locatie Fietspad Kraaierslaan, Noordwijkerhout, gemeente Noordwijkerhout.

Het doel van het onderzoek is het vaststellen of er archeologische en/of cultuurhistorische waarden in het plangebied aanwezig zijn of verwacht kunnen worden die door de bouwwerkzaamheden verstoord dreigen te worden, en vervolgens op basis hiervan een advies uit te brengen voor het vervolgtraject van de bouwplannen.

Het onderzoek bestond uit een archeologische en een fysisch-geografische component. Door middel van het bureauonderzoek zijn alle bekende archeologische en historische vondsten en vondstcomplexen in de directe omgeving van de plangebieden gekarteerd. Eveneens is, via een literatuurstudie, een reconstructie gemaakt van de geologie, geomorfologie en bodemopbouw van het plangebied en de directe omgeving.

Het plangebied Kraaierslaan ligt volgens de IKAW-kaart in een gebied met een middelhoge verwachting op archeologische waarden. Binnen het plangebied bevinden zich geen ARCHIS-waarnemingen of archeologische monumenten, en ook in de directe omgeving zijn zij schaars. De Cultuurhistorische Hoofdstructuur van de provincie Zuid-Holland geeft voor het plangebied met haar duin- en strandzanden een redelijk tot grote kans op archeologische sporen.

De zone van het plangebied is recentelijk omgespoten waardoor de natuurlijke bodemopbouw is verstoord. Deze verstoringsdiepte is variabel tot een diepte van ca. 1 meter onder maaiveld.

Op basis van deze onderzoeksresultaten en na overleg met het bevoegd gezag, dhr. R.H.P. Proos, adviseert Vestigia b.v. *Archeologie & cultuurhistorie* om middels vijf controleboringen tot een diepte van 2 meter onder maaiveld de bodemopbouw ter plaatse in kaart te brengen.¹

---

¹ Telefonisch overleg d.d. 30-03-2006.

2 Inleiding

2.1 Algemene gegevens

In opdracht van de gemeente Noordwijk heeft Vestigia B.V. *Archeologie & cultuurhistorie* een Archeologisch Bureauonderzoek uitgevoerd voor de locatie Fietspad Kraaierslaan te Noordwijkerhout, gemeente Noordwijkerhout (*afbeelding 1*). Het terrein heeft een agrarische functie. De bestemmingsplannen omvatten de aanleg van een fietspad in Noordwijkerhout.

Het totale plangebied omvat in totaal ca. 2640 meter aan te leggen fietspad. Het grootste deel is over bestaande puinpaden of langs/over asfaltwegen gepland. Ca. 270 meter gaat door open land, waarbij tot 0,5 meter grond wordt ontgraven. Alleen de werkzaamheden voor dit laatste traject vormen een bedreiging voor eventuele archeologische waarden. Dit traject vormt daarom het plangebied.

Administratieve gegevens	
Projectnaam	Fietspad Kraaierslaan
Opdrachtgever	Gemeente Noordwijk
Adres	Afdeling projecten Postbus 298 2200 AG Noordwijk (ZH)
Contactpersoon, tel.	Mevr. Ing. P. Neiden, Tauw B.V., 010 - 2886195
Uitvoerder	Vestigia b.v. <i>Archeologie & cultuurhistorie</i>
Projectleider	Mevr. Dr. M. Diepeveen-Jansen
Bureauonderzoek:	archeoloog Drs. E.K. Mietes fysisch geograaf Drs. R. Schrijvers
Bevoegd gezag	Provincie Zuid-Holland
Adres	Strategie, Zorg en Cultuur Postbus 90602 2509 LP 's Gravenhage
Contactpersoon bevoegd Gezag	Dhr. drs. R.H.P. Proos
Provincie, gemeente en plaats plangebied	Zuid-Holland, Noordwijkerhout, Noordwijkerhout
Locatie/toponiem	Noordwijkerhout, Kraaierslaan
Kaartbladnummer (topo 1:25.000)	24H
RD-coördinaat van het plangebied	93.175/476.525
CIS-code ²	16676
Oppervlakte plangebied	Lengte ca. 270 m, breedte ca. 2 m
Huidig grondgebruik	Weiland
Geplande bestemming plangebieden	Fietspad

Het doel van het onderzoek is het vaststellen of er archeologische en/of cultuurhistorische waarden binnen het plangebied aanwezig zijn die door de bouwwerkzaamheden verstoord dreigen te worden, en vervolgens op basis hiervan een advies uit te brengen voor het vervolgetraject van de bouwplannen.

² Landelijk onderzoekmeldingsnummer door Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB/ARCHIS) uitgegeven bij aanvang archeologisch onderzoek.

2.2 Onderzoeksmethode

De onderzoeksmethode omvat een bureauonderzoek met het doel een reconstructie van de natuurlijke omgeving, op basis van de geologie, geomorfologie en bodemopbouw van het omringende gebied. Hierop volgt een reconstructie van het gebruik van dit landschap door de mens door middel van een inventarisatie van historische en cartografische gegevens, van alle bekende archeologische vondsten en vondstcomplexen (als nederzettingen, graven of grafvelden), en het vaststellen van de aard, omvang en gaafheid van de aanwezige archeologische waarden.

Tevens is in kaart gebracht of en in hoeverre de bodem verstoord is door (sub)recente bodemingrepen en wat de gevolgen zijn van de geplande bodemingrepen voor eventueel aanwezige archeologische waarden. Gezien het geringe oppervlak van het plangebied is een onderzoeksgebied met een grootte van 1 kilometer rondom het plangebied afgebakend.

3 Onderzoeksresultaten

3.1 Bureauonderzoek

Het bureauonderzoek stelt zich ten doel de archeologische verwachting nader te definiëren en concentreert zich op de volgende punten:

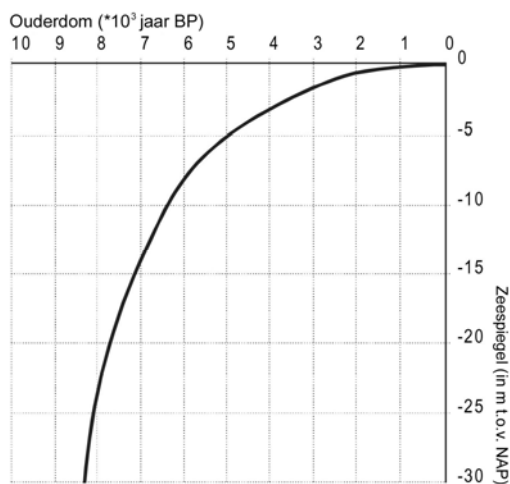
- een reconstructie van het verleden landschap van het plangebied en de directe omgeving;
- de kartering van archeologische vondsten en complexen (bijvoorbeeld nederzettingen en/of grafvelden);
- het inventariseren van historische en cartografische gegevens;
- de relatie met specifieke landschappelijke kenmerken;
- en de voorspellingswaarde van deze gegevens voor mogelijke archeologische sporen en/of vondsten binnen het plangebied;
- de mate van (sub)recente verstoring van de bodem;
- de mate van verstoring door de geplande bodemingrepen;
- bepalen van de strategie van het booronderzoek en veldverkenning.

Behalve de geraadpleegde bronnen (zie hoofdstuk 5, Geraadpleegde Literatuur) is informatie ingewonnen bij de verantwoordelijke voor monumentenzorg en archeologie in de gemeente Noordwijkerhout, mevrouw M. van der Putten, de heren M. Dijkstra en D. van der Kooij van de afdeling Rijnstreek van de Archeologische Werkgemeenschap Nederland en de heer P. Warmerdam, amateurarcheoloog te Noordwijkerhout.

3.1.1 Geologie, geomorfologie en bodemopbouw

Het plangebied bevindt zich ten noordwesten van Noordwijkerhout, nabij de binnenduinrand. De hoogteligging schommelt tussen de 0,5 en 1 m boven NAP.

Na de laatste koude periode tot nu toe – het Weichselien – begon ongeveer 10.000 jaar geleden het Holoceen, gekenmerkt door een belangrijke temperatuurstijging. Het landijs uit het Weichselien begon te smelten, waardoor de zeespiegel met name in het begin van het Holoceen sterk steeg. De dikte van de afzettingen die in dit tijdvak gevormd zijn varieert van slechts enkele meters landinwaarts tot meer dan 20 meter in de kustzone. De zeespiegelstijging zorgde (als onderdeel van de veranderende waterhuishouding) voor het ontstaan van vochtiger omstandigheden; van het Basisveen (uit de formatie van Nieuwkoop³) wordt aangenomen dat het onder deze omstandigheden tot ontwikkeling is gekomen. Met de verdergaande zeespiegelstijging (figuur 1) ontstond een milieu waar afzetting van klastisch materiaal (uit verwerking van

Figuur 1 Curve van de relatieve zeespiegelstijging in Nederland (naar Jelgersma, 1979)

³ Weerts et al. 2003.

vast gesteente gevormd') plaatsvond.

De omstandigheden waaronder dit sediment werd afgezet (laagpakket van Wormer) varieerden van lacustrien (meerafzettingen) tot getijde-beïnvloed lagunair of estuarien. Naar boven toe (naar steeds jongere sedimenten) is met behulp van de schelpinhoud de verandering in afzettingmilieus af te lezen. In de landwaartse delen van de kustvlakte werd materiaal variërend van fijn zand tot klei afgezet, beïnvloed door de getijwerking. In de zeewaartse delen werden wad- en getijgeulafzettingen gevormd. De opeenvolging in verticale zin - de opeenvolging van sediment op een specifieke locatie, afgezet onder omstandigheden die geleidelijk verschuiven van fluviatiel naar marien - is tevens een indicator voor de zeespiegelstijging.⁴ De kustlijn verlegde zich tijdens deze periode steeds verder naar het oosten, totdat zij haar meest 'landwaartse' positie innam rond 5500 jaar geleden voor het zuidelijk deel en zo'n 4500 tot 3700 jaar geleden voor het noordelijk kustgebied.

Vanaf dat moment (tijdens het Subboreaal) was er sprake van een minder snel stijgende zeespiegel. Onder deze omstandigheden verzandden de getij-systemen en slibden zeegaten dicht. De daaropvolgende kustuitbreiding (of Progradatie) duurde voort tot ongeveer 2500 BP (BP = 'before present', waarbij *present* vast is gelegd op 1950 AD). De strandwallen zorgden voor een bescherming tegen inbraken van de zee, waardoor er een verzoeting van de lagune optrad. Zo kon opnieuw veenvorming plaatsvinden (Hollandveen, Formatie van Nieuwkoop).

Van ongeveer 4000 tot 3500 jaar BP was er langs de gehele kustlijn sprake van een sterke uitbouw. De strandwallen en duinen werden gedurende deze periode geschikte bewoningsplaatsen.

Na deze periode van kustuitbouw ontwikkelde zich, nog steeds onder invloed van een (weliswaar in snelheid afnemende) stijging van de zeespiegel, een steiler kustprofiel. Een deel van de strandwallen werd geërodeerd en dit zand kwam vrij voor transport; een deel werd opgenomen in de vorming van de Jonge Duinen (Laagpakket van Schoorl) tijdens het Subatlanticum (2700BP tot heden). Deze Jonge Duinen, waarvan de vorming in de loop van de 17^e eeuw was voltooid, bepalen nog steeds het gezicht van het duinlandschap aan de Noordzeekust.

Bodem

In de directe omgeving van de Kraaierslaan komen enkele bodemtypen voor die direct verband houden met het mariene milieu waarin het uitgangsmateriaal is gevormd, als wel met de menselijke invloed die vervolgens in ruime mate de eigenschappen van het landschap in dit gebied heeft bepaald. Hieronder volgt een korte beschrijving van de betreffende bodemtypen.⁵

Vlakvaaggrond (Zn21)

Ten noord(noordoost)en van Noordwijkerhout komen vlakvaaggronden voor, die een smalle strook vormen van niet afgegraven hoger gelegen gronden temidden van de omgespoten en afgegraven delen van de strandwallen. In de verder noordwaarts gelegen duingebieden zijn deze gronden voorheen als grasland in gebruik geweest.

Duinvaaggrond (Zd20.A)

Deze gronden komen alleen voor in het duingebied en bestaan uit door de wind aangevoerd materiaal. Ze bezitten over het algemeen geen humushoudende bovengrond en ook ijzerhuidjes zijn vrijwel afwezig.

---

⁴ Cleveringa 2000.

⁵ Vos 1992.

Beekeerdgrond (pZg21)

De beekeerdgronden komen in dit gebied voornamelijk voor in de strandvlakten. Tevens zijn enkele lagere delen van de aangrenzende strandwallen als beekeerdgrond te karteren. Ten slotte behoren de duinvalleien, die door het bodemgebruik een humushoudende bovengrond hebben gekregen, ook tot deze eenheid.

Kalkhoudende enkeerdgrond (EZ50.A)

Deze oude, in het verleden afgegraven, gronden hebben een donkerder profiel dan de strandwallen die in een recenter verleden zijn afgegraven. De humushoudende bovengrond heeft een dikte van ten minste 50cm. De grondwaterstand van deze gronden kent het hele jaar door een praktisch gelijke waarde.

Kalkhoudende vlakvaaggrond (Zn50.A)

In de omgeving van Noordwijkerhout betreft het gronden die in de strandvlakte liggen. Deze gronden zijn veelal omgespoten, veel eerder dan bijvoorbeeld bij de Haarlemmermeerpolder en bezitten in tegenstelling tot laatstgenoemde meestal wel een humushoudende bovengrond.

De zone waarin het tracé van het fietspad zich bevindt is echter recent omgespoten, met een variërende diepte tot 1,0 meter, hier heeft zich in de korte periode die sindsdien is verstreken nog geen humushoudende bovengrond kunnen ontwikkelen.

3.1.2 Archeologische en cultuurhistorische waarden

Op historische kaarten⁶ staat het huidige plangebied en de directie omgeving aangegeven als landbouwgebied, gelegen achter een strook duinen die dit achterland scheidt van de zee. Er is geen bebouwing zichtbaar. Op een recente luchtfoto is het plangebied eveneens in gebruik als landbouwgebied.

De Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW-kaart) toont de verwachte trefkans op archeologische waarden, gebaseerd op geologische en bodemkundige gegevens en op archeologische monumenten en waarnemingen. Deze staan in het Archeologisch Informatiesysteem (ARCHIS) vermeld. Archeologische monumenten zijn terreinen met een (zeer hoge) archeologische waarde, die ofwel fysiek (wettelijk en juridisch) beschermd worden; ofwel een planologische bescherming hebben en waarvoor in de voorschriften een aanlegvergunningstelsel is opgenomen. Archeologische waarnemingen zijn meldingen van archeologische vondsten en/of sporen van nederzettingen, grafvelden, akkersystemen, heiligdommen, enz., die nog niet gewaardeerd zijn.

Op de IKAW-kaart heeft het gebied een middelhoge trefkans op archeologische waarden. Van het plangebied zelf zijn geen archeologische meldingen afkomstig, noch waarnemingen noch monumenten (*afbeelding 3, bijlage 1*). Binnen het onderzoeksgebied bevinden zich vijf ARCHIS-meldingen en één archeologisch monument. Ca. 550 meter ten noorden van het plangebied, aan de Voorstraat te Noordwijk, is aardewerk uit de periode Late Middeleeuwen – Nieuwe Tijd (ARCHIS-nummer 8549) aangetroffen. Op ca. 450 meter ten noordoosten van het plangebied is aardewerk, natuursteen, bot en git uit de periode Late Bronstijd tot IJzertijd aangetroffen tijdens een archeologisch proefsleuvenonderzoek (ARCHIS-nummer 40124).⁷

In de Noordzijder Polder zelf bevinden zich resten van een kasteel uit de Late-Middeleeuwen (ARCHIS-monument nummer 3024).

---

⁶ Zie Hoofdstuk 5 Geraadpleegde literatuur, digitale bronnen en atlassen.

⁷ Arnicon/Archeomedia-onderzoek 2006

De Cultuurhistorische Hoofdstructuur van de provincie Zuid-Holland geeft voor het onderzoeksgebied met haar duin- en strandzanden deels een zeer grote kans op archeologische sporen en deels een redelijk tot grote kans op archeologische sporen. Het plangebied wijzen zij toe tot de laatste categorie, op basis van de duin- en strandzanden waar bewoning vanaf het Neolithicum mogelijk is geweest.

3.1.3 *Verstorende bodemingrepen in het verleden en in de toekomst*

Zoals gemeld in paragraaf 3.1.1 is de zone waarin het tracé van het fietspad zich bevindt recent omgespoten. Deze verstoringsdiepte is variabel tot een diepte van ca. 1 meter onder maaiveld. In het gebied vindt bollenteelt plaats.⁸ Bij de aanleg van het fietspad zal de grond tot een diepte van 0,5 meter onder maaiveld worden ontgraven.

3.2 *Archeologische verwachtingen*

Op basis van de verzamelde archeologische en geologische informatie zou men in theorie, bij een ongeroerd bodemprofiel, binnen het plangebied archeologische resten met een ouderdom vanaf het Neolithicum en jonger kunnen aantreffen.

---

⁸ AWN-afdeling Rijnstreek, mededeling dhr. van der Kooij

4 Conclusies en aanbevelingen

Het plangebied Kraaierslaan ligt volgens de IKAW-kaart in een gebied met een middelhoge verwachting op archeologische waarden. Binnen het plangebied bevinden zich geen ARCHIS-waarnemingen of archeologische monumenten, en ook in de directe omgeving zijn zij schaars. De Cultuurhistorische Hoofdstructuur van de provincie Zuid-Holland geeft voor het plangebied met haar duin- en strandzanden een redelijk tot grote kans op archeologische sporen.

De zone van het plangebied is recentelijk omgespoten waardoor de natuurlijke bodemopbouw is verstoord. Deze verstoringsdiepte is variabel tot een diepte van ca. 1 meter onder maaiveld.

Op basis van deze onderzoeksresultaten en na overleg met het bevoegd gezag, dhr. R.H.P. Proos, adviseert Vestigia b.v. *Archeologie & cultuurhistorie* om middels vijf controleboringen tot een diepte van 2 meter onder maaiveld de bodemopbouw ter plaatse in kaart te brengen.⁹

---

⁹ Telefonisch overleg d.d. 30-03-2006.

5 Geraadpleegde literatuur

Digitale bronnen

- het Centraal Archeologisch Archief (CAA);
- het Centraal Monumenten Archief (CMA);
- de Indicatieve kaart van Archeologische Waarden (IKAW);
- het Archeologisch Informatiesysteem (ARCHIS);
- Cultuurhistorische Hoofdstructuur van de provincie Zuid-Holland: <http://chs.zuid-holland.nl>;
- topografische kaart en kadastrale kaart uit 1832 van Noordwijkerhout, sectie D, Noordzijder Polder, www.dewoonomgeving.nl;
- topografische kaart en kadastrale kaart uit 1865-1870 van de gemeente Noordwijkerhout, Kuypers gemeente atlas 1865-1870: <http://www.kuijsten.de/atlas>;

Atlassen

- *Bodemkaart van Nederland, schaal 1:50000. Toelichting bij de kaartbladen 24 en 25 west, Zandvoort - Amsterdam*, 1992, Wageningen (Stichting voor Bodemkartering).
- *Grote historische atlas Nederland 1:50.000*, 1990: 1 West-Nederland 1839 – 1859, blad 24, Groningen (Wolters-Noordhoff).
- *Grote topografische atlas van Nederland 1:50.000*, 1997³ (1987): 1 West-Nederland, blad 24, Groningen (Wolters-Noordhoff).
- *Grote provincie atlas Zuid-Holland 1:25.000*, 1990: blad 24H, Groningen (Wolters-Noordhoff).
- *Historische atlas Zuid-Holland, Chromotopografische kaart des Rijks 1:25000*, 1989: kaartblad 383, Robas producties.
- *Foto Atlas Zuid-Holland, Kaartblad 6/Noordwijkerhout*, Topografische Dienst, Robas producties.

Literatuur

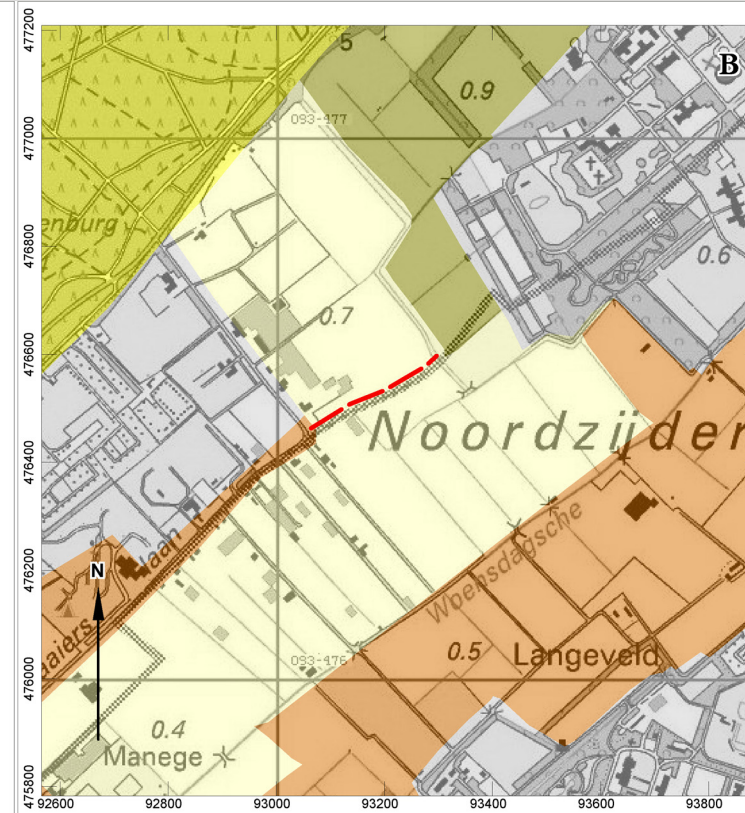
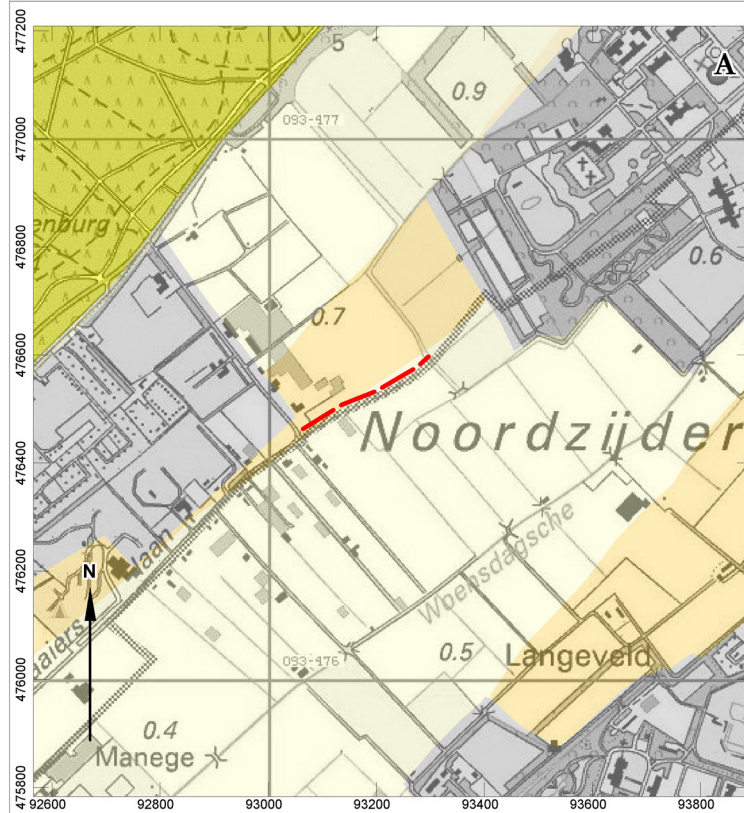
- Berendsen, H.J.A., 1997: *Landschappelijke Nederland*, Assen.
- Cleveringa, J., 2000: *Reconstruction and modelling of Holocene coastal evolution of the western Netherlands*, Thesis Universiteit Utrecht, 198pp.
- Jelgersma, S., 1979: Sea-level changes in the North Sea basin. In E. Oele/R.T.E. Schüttenhelm/A.J. Wiggers (eds.): *Acta Univ. Ups. Symp. Univ. Ups. Annum Quingentesimum Celebrantis, Vol. 2*, pp. 233-248, Uppsala.
- Louwe-Kooijmans, L. P./P.W. van den Broeke/H. Fokkens/A. van Gijn, 2005: *Nederland in de prehistorie*, Amsterdam.
- Vos, G.A., 1992: *Bodemkaart van Nederland 1:50000. Toelichting bij kaartblad 24 – 25 West, Zandvoort – Amsterdam*, Wageningen (DLO-Staring centrum/Stiboka).
- Weerts, H.J.T./P. Cleveringa/J.H.J. Ebbing/F.D. de Lang/W.E. Westerhoff, 2003: *De lithostratigrafische indeling van Nederland – Formaties uit het Tertiair en Kwartaair*, Utrecht (INO-rapport 03-051-A).

6 Afbeeldingen en bijlagen

- Afbeelding 1: Locatie plangebied
Afbeelding 2: Geologie en bodemopbouw
Afbeelding 3: Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden, Archeologische Monumenten en ARCHIS-waarnemingen
- Bijlage 1: Tabel met Archeologische monumenten en ARCHIS-waarnemingen
Bijlage 2: Goedkeuringsbrief bevoegd gezag Provincie Zuid-Holland d.d. 9 juni 2006

Afbeeldingen

AFBEELDING 2
GEOLOGIE EN BODEMOPBOUW

LEGENDA

— Tracé fietspad

A - Geologie

■ Bebouwde kom

Formatie van Naaldwijk

■ Duin (Laagpakket v. Schoor)

■ (ingesloten) Strandvlakte (Laagpakket v. Zandvoort)

■ Strandwal (afgegraven/vervlakt; Laagpakket v. Zandvoort)

B - Bodemopbouw

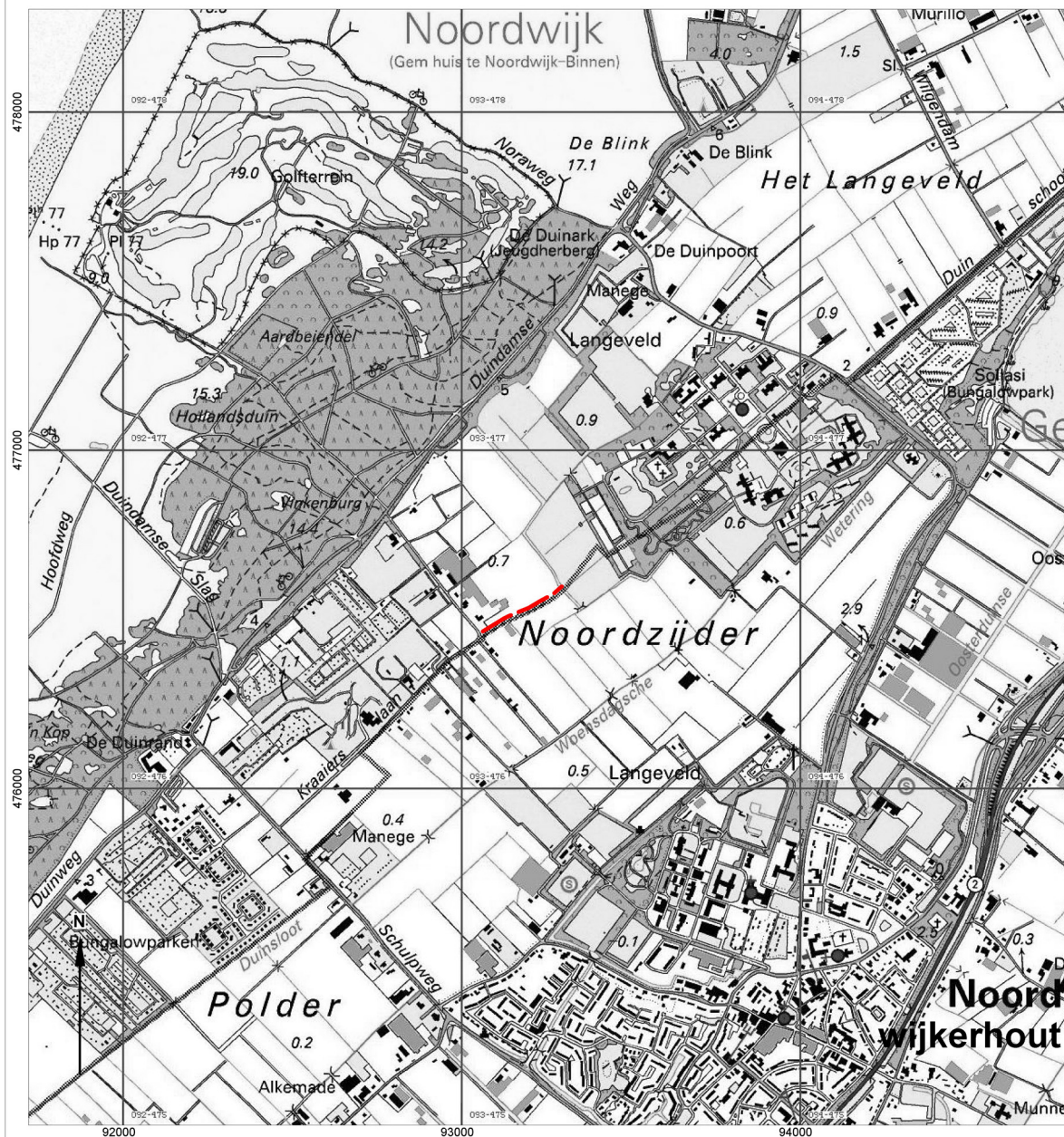
■ Bebouwde kom

■ Duinvaaggrond

■ Vlakvaaggrond

■ Beekeerdgrond

■ Enkeerdgrond

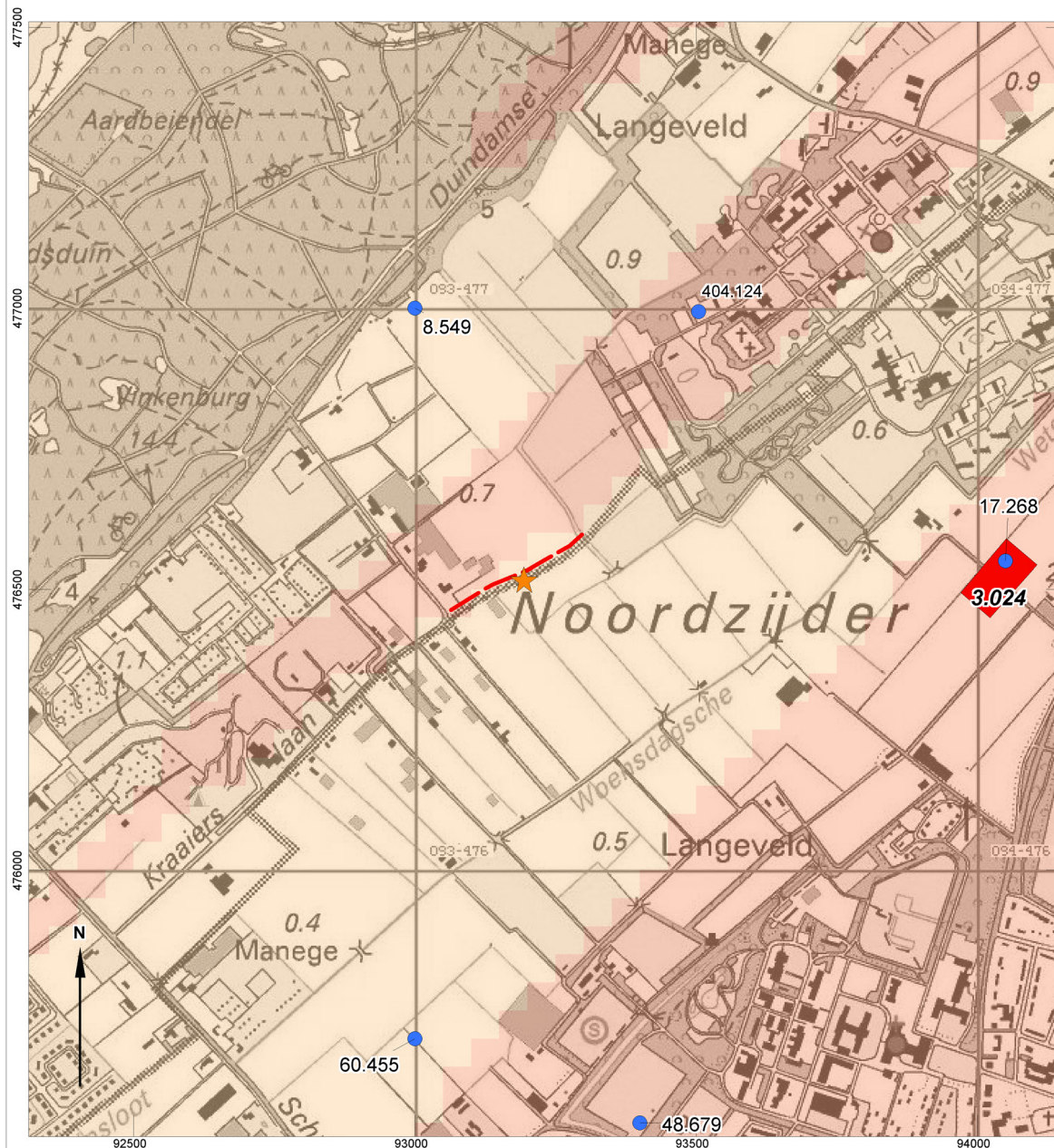

AFBEELDING 1
LOCATIE

LEGENDA

— Tracé fietspad

Bron: Topografische kaart van Nederland, schaal 1:25.000
24H Noordwijkerhout,
Topografische Dienst, Emmen

AFBEELDING 3
Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden,
archeologische monumenten en
ARCHIS-waarnemingen

- LEGENDA
- Archeologisch hoge verwachtingswaarde
  - Archeologisch middelhoge verwachtingswaarde
  - Monument **met nummer**
  - Archiswaarneming met nummer
  - Tracé fietspad

Bijlage 1 Overzicht archeologische monumenten en waarnemingen

Bijlage 1 Overzicht met in ARCHIS gedocumenteerde monumenten en waarnemingen in het onderzoeksgebied ten behoeve van bureauonderzoek Fietspad Kraaierslaan, gemeente Noordwijkerhout

ARCHIS nummer	Toponiem	Vondst /Complex	Datering
8549	Voorstraat 60, Noordwijk	Aardewerk	Late Middeleeuwen tot Nieuwe Tijd
3024 Monument	Noordzijder Polder, Noordwijkerhout	Kasteel	Late Middeleeuwen
17268	Land van Pennings, Noordwijkerhout	Bouwmateriaal kasteel	Late Middeleeuwen
40124	Sancta Maria, Noordwijkerhout	Aardewerk, natuursteen, bot, git	Late Bronstijd tot IJzertijd
48679	Hafakker, Noordwijkerhout	Bot	Neolithicum tot Nieuwe Tijd
60455	Noordzijder Polder, Noordwijkerhout	Vuurstenen werktuig	Vroeg Neolithicum tot Midden-IJzertijd

Periode	Van - tot		
Paleolithicum	tot 8800 voor Chr.	Vroeg-Paleolithicum Midden-Paleolithicum Laat-Paleolithicum	tot 300.000 voor Chr. 300.000-35.000 voor Chr. 35.000-8800 voor Chr.
Mesolithicum	8800 – 4900 voor Chr.	Vroeg-Mesolithicum Midden-Mesolithicum Laat-Mesolithicum	8800-7100 voor Chr. 7100-6450 voor Chr. 6450-4900 voor Chr.
Neolithicum	5300 – 2000 voor Chr.	Vroeg-Neolithicum Midden-Neolithicum Laat-Neolithicum	5300-4200 voor Chr. 4200-2850 voor Chr. 2850-2000 voor Chr.
Bronstijd	2000 – 800 voor Chr.	Vroege-Bronstijd Midden-Bronstijd Late-Bronstijd	2000-1800 voor Chr. 1800-1100 voor Chr. 1100-800 voor Chr.
IJzertijd	800 – 12 voor Chr.	Vroege-IJzertijd Midden-IJzertijd Late-IJzertijd	800-500 voor Chr. 500-250 voor Chr. 250-12 voor Chr.
Romeinse tijd	12 voor Chr. – 450 na Chr	Vroeg-Romeinse tijd Midden-Romeinse tijd Laat-Romeinse tijd	12 voor-70 na Chr. 70-270 na Chr. 270-450 na Chr.
Middeleeuwen	450 – 1500 na Chr.	Vroege-Middeleeuwen Late-Middeleeuwen	450-1050 na Chr. 1050-1500 na Chr.
Nieuwe tijd	1500 – heden		

Bijlage 2 Goedkeuringsbrief bevoegd gezag Provincie Zuid-Holland d.d. 9 juni 2006

provincie **HOLLAND**
ZUID

ONTVANGEN 12 JUN 2006

V06-10174
orig: bb
cc: IEM

Gedeputeerde Staten

Directie Maatschappij en Bestuur
Afdeling Samenleving
Contact
mw. drs. A.C.M. Gerrits
T 070 - 441 82 63
acm.gerrits@pzh.nl
drs. R.H.P. Proos
T 070 - 441 84 45
rhp.proos@pzh.nl

Vestigia
Grote Koppel 14
3813 AA AMERSFOORT

Provinciehuis
Zuid-Hollandplein 1
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
F 070 - 441 78 32
www.zuid-holland.nl

Onderwerp
Archeologisch rapport/PvE

Datum
9 JUN 2006
Ons kenmerk
DMB/2006/4076
Uw kenmerk
Rapport V307
Bijlagen

Geachte heer/mevrouw,

U heeft ons een rapport voor verkennend archeologisch onderzoek in de vorm van bureauonderzoek/boringen voor de locatie Fietspad Kraaierslaan in de gemeente Noordwijkerhout gestuurd ter beoordeling door de provinciaal archeoloog, de heer R.H.P. Proos. Wij hebben kennisgenomen van dit rapport en het biedt geen aanleiding tot het maken van aanvullende opmerkingen. Wij nemen aan dat u zult handelen volgens het in het rapport verwoorde advies.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

mw. drs. A.W.M. Aretz
hoofd bureau Cultuur

Tram 9 en bus 65
stoppen bij het
provinciehuis. Vanaf
station Den Haag CS is
het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

Afschrift aan:
num1 - Burgemeester en Wethouders van Noordwijkerhout